

Multikultúrna výchova pre SOPG – letný semester 2019/2020

Pokračovanie v práci mimo priestorov fakulty po 17. marci.

Pretože prerušenie kontaktnej výučby pokračuje a dnes nikto nevie, ako dlho bude krízová situácia trvať, tu sú inštrukcie pre pokračovanie nášho kurzu Multikultúrna výchova.

Jednotlivé kroky sú naplánované až do konca semestra. Ak sa univerzita vráti do normálneho režimu, jednoducho sa stretneme a budeme pokračovať odtiaľ, pokiaľ sa dostaneme touto formou.

Poslednú inštrukciu ste odo mňa dostali na 10. a 17. marca, od 24. marca do konca pôvodne plánovanej priamej výučby by sme mali výučbu ešte 5 týždňov (mínus týždeň po Veľkej Noci, kedy by pravdepodobne bolo voľno). Nasledujúci plán je preto rozrátaný na 4 týždne.

10. a 17. marca ste si pripravili informáciu o medzikultúrnom konflikte, ktorý ste videli vo svojom okolí. Do konca semestra budeme podľa princípov multikultúrnej výchovy riešiť problémy, ktoré by v tomto konflikte mohli vzniknúť. Budeme postupovať podľa schémy multikultúrnej výchovy na mojom webe: <http://www.erichmistrík.sk/texty/mkv-schema.jpeg>. Postupne si píšete odpovede na otázky a rozvíjajte jednotlivé body zo schémy tak, aby ste do hodnotiaceho týždňa mali spracovanú celú záverečnú prácu. Pošlete mi ju ako celok na záver.

Aj keď je nasledujúca inštrukcia dosť dlhá, myslite na to, že obsahuje skoro polovicu semestra. Stačí, ak si teraz zbežne pozriete, čo vás čaká a potom sa každý týždeň zameriate len na problematiku toho týždňa. Aj keby sme vylúčili samostatné štúdium mimo pravidelných prednášok, mali by ste tejto práci každý týždeň venovať 90 minút.

Priebežnú prácu z 10. a 17. marca vložíte na začiatok záverečnej práce.

24. 3. Nultý a prvý bod zo schémy.

0. Pozrite sa na svoje pozorovanie zo 10. marca a opíšte, aké vrstvy v sebe niesla situácia (konflikt) stretnutia kultúr, ktoré ste sledovali. Ak ste našli iné, ako v mojej schéme, pokojne ich doplňte.

1. Pre dobrú multikultúrnú výchovu je dôležité, aby sme vedeli, prečo ju chceme robiť. Takto na diaľku si môžeme urobiť hlavne tretiu položku zo schémy – Moja pozícia. Ujasníme si svoje vlastné stanovisko k medzikultúrnym konfliktom.

Pozrite si nasledovné tvrdenia:

- Národná kultúra je prežitok.

- Migranti sú obohatením slovenskej kultúry.
- Rómska kultúra je súčasťou slovenskej kultúry.
- Dúhový pochod je dôležitou súčasťou demokracie.
- Slovensko by malo povoliť stavenie mešít.
- Každý má právo študovať v materinskom jazyku.

Formulujte si sami pre seba svoje názory na každé z týchto tvrdení a hľadajte argumenty pre každý svoj názor. Ak vám napadnú ďalšie dôležité či podobné tvrdenia, doplňte si ich a tiež k nim zaujmite stanovisko.

Formulujte na základe týchto názorov v piatich vetách, prečo si myslíte, že multikultúrna výchova je dôležitá (alebo prečo nie je). [Nebudem hodnotiť, či ju považujete za dôležitú alebo nie, ale budem si všímať, ako svoj názor podporujete argumentmi.]

31. 3. Druhý a tretí bod zo schémy.

2. Na základe argumentov z predošlého bodu, uvažujte a napíšte, čo by podľa vás malo byť ťažiskom pri riešení konfliktu opísaného 10. marca.

3. Prejavil sa tam rozpor medzi nejakou majoritnou a minoritnou kultúrou? S príslušníkmi ktorej z nich je potrebné viac pracovať a prečo? Treba pracovať s jednotlivcami, alebo s celými kolektívami? Čo chceme u nich rozvíjať?

Formulujte tieto úvahy ako ciele, napr. Podporiť komunikáciu medzi príslušníkmi vietnamskej populácie na Slovensku a majoritou; Prezentovať kresťanské (európske, slovenské...) sviatky imigrantom; a pod.

7. 4. Štvrtý bod zo schémy.

Kde sa dá rozvíjať taká multikultúrna výchova, ktorej ciele ste si v predošlom bode stanovili?

Dôležité je uvedomiť si, či prostredie, v ktorom by ste ju chceli robiť, praje rozvoju multikulturalizmu, napr. rešpektuje kolektív ľudí okolo mňa odlišné sviatky žiakov z rôznych kultúr?

Pridávam jednoduchú tabuľku otázok a odpovedí, ktoré vám pomôžu pri vyhodnotení prostredia:

kritérium	prejavy
Preniká kultúrna rôznorodosť celým školským prostredím?	Školské prostredie
	Učebnice a materiály

kritérium	prejavy
	Mimoškolské aktivity
Podporuje organizácia školy kultúrnu rôznorodosť?	Spôsoby správania a organizácie času Žiaci sú rešpektovaní ako individuálne osobnosti
Je učiteľský zbor z rôzneho kultúrneho prostredia?	Rešpektovanie rôzneho jazyka Rešpektovanie rôzneho správania a obliekania
Podporuje škola multikultúrny rozvoj učiteľov?	Podpora ich vzdelávania v multikultúrnej problematike Podpora ich kultúrnej identity
Podporuje škola rôzne štýly učenia u žiakov?	Konštrukcia Školského vzdelávacieho programu Využívané didaktické metódy
Podporuje škola sebauvedomenie žiakov?	Porozumenie sebe samému Porozumenie kultúre svojej rodiny/regiónu... Zdôrazňovanie rozdielov medzi ľuďmi Zdôrazňovanie jednoty ľudstva
Podporuje škola rôznorodosť hodnotových orientácií žiakov?	Podpora kritického myslenia Rozvoj zručností pre zvládanie konfliktov Podpora záujmu o iné kultúry
Poskytuje škola dostatok podnetov z iných kultúr vo výučbe?	Vnímanie rôznych kultúrnych artefaktov Podmienky pre vlastnú kultúrnu tvorbu žiakov
Podporuje hodnotenie žiakov ich rôznorodosť?	Rôzne formy a spôsoby hodnotenia
Reflektuje škola svoju kultúrnu rôznorodosť?	Vedenie školy sa explicitne vyjadruje k rôznorodosti Vedenie školy hodnotí rôznorodosť pozitívne Vedenie školy sa snaží zakrývať (potláčať) rôznorodosť Učitelia sa explicitne vyjadrujú k rôznorodosti Učitelia hodnotia rôznorodosť pozitívne Učitelia sa snažia zakrývať rôznorodosť

14. 4. Utorok po Veľkej Noci, pravdepodobne by ste mali voľno.

21. 4. Piaty a šiesty bod zo schémy

5. Vo vzťahu k cieľom, ktoré by ste chceli dosahovať, si musíte a môžete voliť rôzne metódy. Treba myslieť na to, že metódy vyplývajú z cieľov a že pre multikultúrnu výchovu sú najefektívnejšie zážitkové a skúsenostné metódy. Najmenej efektívne je prezentovanie

poznatkov o iných kultúrach, hoci aj to musí byť v určitej miere prítomné. Zopár ukážok zážitkových metód ste videli na našich prvých štyroch hodinách v triede.

6. Ak máte určené metódy, ktoré by ste mohli využiť, dokážete si už načrtnúť postup, ako by ste vašu multikultúrnu výchovu robili. Pomôže vám pri tom aj David Kolb – jeho schému cyklu učenia nájdete kdekoľvek na internete. Dôležité je, že pri učení sa čomukoľvek novému potrebujeme prejsť všetkými štyrmi fázami, pričom niekedy je jedno, v akom poradí.

28. 4. Siedmy bod zo schémy

7. Ak v multikultúrnej výchove nedáme spätnú väzbu o tom, čo sa dialo, ako všetci pracovali, kam sme sa chceli dostať a či sme sa tam dostali – z výborného zážitku môže zostať len zážitok, ale nikto nebude vedieť, čo sme si rozvíjali a aký bol zmysel toho, čo sme robili.

Pri uvažovaní o spätnej väzbe a hodnotení sa vždy treba vrátiť k cieľom, ktoré sme si stanovili: Ktoré z nich sme splnili a ako? Prečo sme niektoré splnili a iné nie? Ako sa nám všetko darilo? Atd'.

5. 5. (Pôvodne plánovaný –) Hodnotiaci týždeň

Odovzdanie práce. Ak sa na základe situácie s koronavírusom posunie termín hodnotiaceho týždňa, pošlite mi prácu v tom novom termíne. Prácu mi pošlite na niektorý z mailov: mistrik2@uniba.sk alebo erich@erichmistrik.sk. Rozsah práce – cca 4 strany (cca 7 200 znakov) vrátane priebežnej práce.

Nezabudnite priebežnú prácu z 10. a 17. marca vložiť na začiatok záverečnej práce a pripísať použitú literatúru.

Ak budete pracovať každý týždeň, v hodnotiacom týždni budete mať prácu bez problémov perfektne spracovanú. Na mojom webe nájdete viacero textov o princípoch aj postupoch multikultúrnej výchovy a tak, ako som vám vravel na hodinách, na internete je veľa kompletných textov o multikultúrnej výchovy.

Ak sa medzitým situácia zmení a výučba sa vráti do normálnych koľají, dohodneme si postup vo zvyšku semestra podľa toho, koľko budete mať urobeného.

Keby ste narazili na ťažkosti, píšete mi do mailu.

Erich Mistrík